

Hiv.szám: 0101-2.Vh.3191/2013.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz.

Pesti Központi Kerületi Bíróság útján

B u d a p e s t

Markó utca 25.
1055

Magyarország Alkotmánybírósága
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/49-0/2014.
Érkezett:	2014 JAN 09.
Példány:	3
Melléklet:	2x3+1 db
Kezelőiroda:	R-1

+1 bírósági érte

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDAKT] önálló bírósági végrehajtó [REDAKT] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság 0101-2.Vh.3191/2013/4. sz. és az azt helyben hagyó, a Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.638.104/2013/2. számú végzése ellen

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő.

KÉREM A TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGOT, HOGY AZ ABTV. 43. § (1) BEKEZDÉSE ALAPJÁN SEMMISÍTSE MEG A HIVATKOZOTT VÉGZÉSEKET, ÉS A 43.§ (4) BEKEZDÉSÉT ALKALMAZVA A SEMMISÍTSE MEG A DÖNTÉSEL FELÜLVIZSGÁLT MÁS BÍRÓSÁGI DÖNTÉSEKET IS.

KÉREM TOVÁBBÁ, HOGY AZ ABTV. 41. § (1) BEKEZDÉSE ALAPJÁN SEMMISÍTSE MEG A BÍRÓSÁGI VÉGREHAJTÁSRÓL SZÓLÓ 1994. ÉVI LIII. TÖRVÉNY (VHT.) 217/B. §-ÁT, MIVEL AZ AZ ALAPTÖRVÉNY SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG FEJEZETÉNEK XV. CIKKE (2), VALAMINT XXIV. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBE ÜTKÖZIK.

Panaszom alapjául az alábbiakat adom elő.

I. A tényállás leírása

A 223.V.611/2013-as számú végrehajtási ügyben, a végrehajtható okirat megérkezését követően 2. számú jegyzőkönyvvel a költségek előlegezésére hívtam fel az [REDAKT]-t, mint végrehajtást kérőt. A végrehajtást kérő a hivatkozott számú költségelőleg felhívást túlzott mértékűnek találta, így azzal szemben kifogást nyújtott be, amelyben kérte, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a költségelőleg összegét a végrehajtói munkadíj és a költségátalány tekintetében 75.000 Ft-ra mérsékelje.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 0101-2.Vh.3191/2013/4. számú végzésével a kifogásnak helyt adott, és egyidejűleg alkalmazta a Vht. 217/B. §-a által előírt jogkövetkezményt, és arról rendelkezett, hogy a döntésének jogerőre emelkedését követő 60 napon belül be kell fizetnem a munkadíjam 20 %-át a végrehajtói letéti számlámra.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 0101-2.Vh.3191/2013/4. számú végzésével szemben fellebbezéssel éltem, és azt kértem a Fővárosi Törvényszéktől, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 155/B. § (3) bekezdése alapján kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását, mivel véleményem szerint, a velem szemben alkalmazott, a Vht. 217/B. §-a szerinti jogkövetkezmény az Alaptörvénybe ütközik. A Vht. hivatkozott szakaszában foglalt rendelkezés diszkriminatív, és az az eljárási, valamint az anyagi szabályokkal is ellentétes.

A Fővárosi Törvényszék az 56.Pkf.638.104/2013/2. számú döntésével a Pesti Központi Kerületi Bíróság elsőfokú végzését helyben hagyta, és egyben az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmemet jogerősen elutasította.

II. A Vht. 217/B. §-a Alaptörvénybe ütközésének alátámasztása.

A Vht. 217/B. §-a az Alaptörvény Szabadság és felelősség fejezetének XV. cikke (2) bekezdésébe ütköző egyéb helyzet szerinti különbségtételt (diszkriminációt) valósít meg.

A Vht. 217/B. § (1) bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:

„Lényegesen jogszabálysértő végrehajtói intézkedés vagy intézkedés elmulasztása esetén az önálló bírósági végrehajtó – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles a kifogással érintett végrehajtási ügyben járó munkadíja 20%-ának, ugyanazon végrehajtási cselekmény tekintetében ismételt eljárási szabálysértés esetén pedig 50%-ának megfelelő pénzüsszeg megfizetésére a (3) és (4) bekezdésben meghatározottak szerint.”

A Vht. 217/B. § további bekezdései a végrehajtóval szemben alkalmazható jogkövetkezmény további részletes szabályozását tartalmazzák.

1. A Vht. 217/B. §-át a 2011. évi XXX. törvény vezette be. Ezen jogszabály módosításához, a hozzá fűzött magyarázat alapján, jogpolitikai érdek fűződött, valamint fokozott társadalmi elvárás, hogy a végrehajtási kényszer szigorú és következetes alkalmazásával szemben az állam a lehető leghatékonyabb eszközökkel biztosítsa az eljárások törvényességét, szakszerűség, kiszámíthatóságát, egységes jogalkalmazást, határozottan lépjen fel az eljárási késedelmekkel szemben. Az előző célok megvalósítása, valamint a végrehajtási eljárások gyorsítása, hatékonyságának növelése érdekében iktatták be a Vht-ba a 217/B. §-t, mint vagyoni jogi szankciót, ha a végrehajtási kifogás elbírálása eredményeképpen a bíróság megállapítja a végrehajtó lényeges eljárási szabálysértését.

A 217/B. §-ának beiktatásához fűződő előzőleg megjelölt érdekek, olyan általános célok, amely minden jogalkalmazóval szemben elvárt és egyben elvárható. A törvényesség, szakszerűség, hatékonyság, kiszámíthatóság valamennyi jogalkalmazóval szemben jogos igény, amelyet az Alaptörvény XXIV. cikke kötelező jelleggel fogalmaz meg a közhatalmat gyakorló szervek és személyek, így a bírósági végrehajtókkal szemben is.

A 2011. évi XXX. törvény kapcsán a jogalkotó semmi olyan plusz érvet nem jelöl meg, amely indokolná a bírósági végrehajtói tevékenység más, hasonló jogalkalmazói tevékenységek (bíróság, közjegyző, állami és önkormányzati hivatalok, rendőrség, ügyészség stb.) közül való kiemelését és még magasabb szintű elvárások megfogalmazását.

A bírósági végrehajtás szükségszerűen, és az esetek döntő hányadában jogszerű(!) vagyoni hátrány okozására irányul.

Ezzel szemben pl. a rendőrség vagy ügyészség, jogszabályi felhatalmazás alapján jogosult az ügyfelekkel szemben személy elleni erőszakot, kényszerintézkedéseket is alkalmazni, őket a személyi szabadságuktól megfosztani. Egy indokolatlan – vagy túl hosszú ideig tartó – előzetes letartóztatásban, vagy téves bírósági ítélet alapján börtönben eltöltött hónapok, évek, sokkal jelentősebb joghátránnyal jár, és jobban megviseli az azt elszenvedő személyt, mint példaként említve, egy nem határidőben tett gépjármű becsérték közlése.

Előbbi esetben **sem a rendőr, sem az ügyész, sem a bíró - személy szerint - anyagilag nem felel az ügyfél és az állam felé a döntéséért, sem pedig esetleges mulasztásáért.** Ezzel szemben a bírósági végrehajtó már anyagi hátrányt szenved, és a munkadíjának 20%, ismételt eljárási szabálysértés esetén pedig 50%-ának megfelelő pénzösszeg megfizetésére kötelezheti a bíróság a Vht. 217/B.§-a alapján. Véleményem szerint, a hivatásrendek közötti eltérő felelősségi mérce, egyáltalán nincs arányban a hivatali eljárásokban okozható jogsértések súlyával, és az alkalmazható szankciókkal, amely kizárólag csak a végrehajtókkal szemben került bevezetésre, amely **különbségtételt (diszkriminációt) valósít meg.**

A bírósági végrehajtás során felmerülő jogsértések (jogellenes vagy késedelmes intézkedések) kiemelése más hatósági, nemperes és peres eljárások során felmerülő jogsértések közül, indokolatlan és egyben diszkriminatív.

2. Az Alaptörvény XXIV. cikk (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy ha a hatóságok a feladatuk teljesítése során jogellenesen kárt okoznak, akkor kártérítési kötelezettségük áll fenn.

Az Alaptörvény által előzőleg meghatározott kártérítésről a Polgári Törvénykönyvről szóló 1952. évi IV. törvény (Ptk.) 349. §-a rendelkezik, amely jogszabályhely az államigazgatási jogkörben okozott károkért való felelősségről szól. A Ptk. ezen §-a alkalmazandó a közhatalom birtokában eljáró hatóságok által, a bírósági jogkörben okozott károkért való felelősség esetén, továbbá a közjegyző eljárása során okozott károk is ezen jogszabályi rendelkezés alapján orvosolhatóak.

Így amennyiben például egy bírósági eljárás, vagy egy közjegyzői eljárás során történik a károkozás, akkor a Ptk. hivatkozott szakaszát alapul véve, lehetősége van a károsultnak kártérítés iránt, peres eljárást kezdeményezni.

Mind a Ptk. 349. §-nak, mind a Vht. 217/B. §-nak az a célja, hogy egy közhatalom birtokában eljáró szerv tévedése esetén vagyoni hátrányt ne okozzon. Azonban aközött, hogy ezen vagyoni hátrányokat milyen eljárásban lehet kiszabni, jelentős eltérés van.

A Vht. 217/B. §-a alapján alkalmazható kártérítés nemperes eljárás keretében való megvalósulása ellentétes a kártérítés azon jogi jellegével, hogy más esetekben, a Ptk. 349. §-a alapján indított eljárások, peres eljárás keretében zajlanak.

Amennyiben megvizsgáljuk a magyar jogrendszer jogorvoslati rendszerét, valamint egyidejűleg számba vesszük a közhatalommal rendelkező intézmények viszonyát, akkor az látható, hogy **kizárólag a bírósági végrehajtóval szemben lehet egy rendes jogorvoslati eljárás alkalmával, a végrehajtó tévedése, mulasztása esetén fizetési kötelezettséget (kvázi kártérítést) megállapítani, méghozzá nemperes eljárás keretében.**

A rendes jogorvoslat általános célja, hogy a jogalkalmazó esetleges tévedését egy más hatóság, saját eljárása során megvizsgálja. Amennyiben valóban nem a jogszabálynak megfelelően járt el az elsőfokú hatóság, akkor a felülvizsgálatra rendelt felettes szerv jogosult reformációs, vagy kasszációs jogkörben orvosolni a korábbi eljárás tévedését.

Jelenleg a végrehajtó eljárása során tett intézkedésével, vagy mulasztásával szembeni rendes jogorvoslat a kifogás. A végrehajtási kifogás elbírálására a végrehajtást foganatosító bíróság jogosult, akinek arról kell döntenie, hogy a végrehajtási eljárás során sor került-e lényegi jogszabálysértésre, illetve intézkedés elmulasztására a végrehajtó részéről. A Vht. lehetőséget biztosít a bíróságnak a kifogás elbírálásakor arra, hogy megsemmisítse vagy megváltoztassa a végrehajtó jogszabálysértő intézkedését, azaz a végrehajtó tévedésének orvoslása valósulhat meg. Azzal együtt, hogy ezen jogorvoslat is egy rendes jogorvoslat, a Vht. 217/B. §-a kötelezi a bíróságot, hogy ne csak a végrehajtó döntését vizsgálja felül, hanem egyidejűleg alkalmazzon vele szemben vagyoni joghátrányt.

A Vht. 225. § (2) bekezdése kimondja, hogy a végrehajtó eljárása a bíróság eljárásával azonos.

Az előző rendelkezés értelmében a bíróság és a végrehajtó eljárása egyenjogú. Az egyenjogúság ellenére a jogalkotó a Vht. 217/B. §-ának beiktatásával különbséget tett a bírósági és az önálló bírósági végrehajtói eljárás között, egy új jogintézménnyel, a vagyoni hátrány megalkotásával.

Míg a bírósági jogkörben okozott károkért való felelősség esetén, egy külön peres eljárást kell indítani a Ptk. 349. §-a alapján, amennyiben a kár a rendes jogorvoslat során nem volt elhárítható, addig a végrehajtó tévedésének orvoslását, és vele szemben alkalmazható vagyoni hátrányt, egy nemperes eljárásban lehet megállapítani és alkalmazni.

A munkadíj elvonása a bíróságokhoz és más, hasonló közfeladatot ellátó szervekhez és személyekhez képest hátrányos, és egyébként semmivel sem indokolható megkülönböztető rendelkezést valósít meg a bírósági végrehajtókkal szemben.

A Vht. 217/B. §-ának bevezetése, és az abban foglalt rendelkezés alapján a jogalkotó az adós terhére (bírósági ítélet, jogerős fizetési meghagyás, közjegyzői záradékkal ellátott okirat stb. alapján!) megállapított vagyoni kötelezettség egy része tekintetében, kvázi **egyetemesleges felelősséget hozott létre** az ügyfél és az eljáró hatósági személy között. Ez álláspontom szerint önmagában **sérti** a bírósági végrehajtót is megillető, **tisztességes eljáráshoz való jogát**. A Vht. ezen rendelkezése alkalmazása esetén, tulajdonképpen a bírósági végrehajtó fizeti meg az adós tartozásának egy részét??

A jogalkotó ráadásul jogorvoslati jogot sem biztosított ebben a nemperes eljárásban a bírósági végrehajtó részére. Amennyiben az elsőfokú bíróság a végrehajtási kifogást elutasítja, és így okszerűen nem is alkalmazza a 217/B. §-ában foglalt rendelkezéseket a végrehajtóval szemben, hanem csak a másodfokú bíróság ad helyt a kifogásnak, akkor a másodfokú – a végrehajtó munkadíjának elvonásáról rendelkező - végzés ellen **sem rendes, sem rendkívüli jogorvoslatnak nincs helye. A jogorvoslati jogtól való totális megfosztás összeegyeztethetetlen a tisztességes eljáráshoz való alapvető emberi joggal.**

Ezzel szemben még büntető ügyek terheltjeinek is, minimum három jogorvoslati lehetőséget biztosít a büntetőeljárás törvény, mielőtt a jogerős bírósági ítélet megszületik.

A megkülönböztetés hátrányos helyzetbe hozta a bírósági végrehajtókat a közjegyzőkkel, bírakkal, rendőrökkel, ügyészekkel, szakhatósági, földhivatali stb. személyekkel szemben. A végrehajtóknak egy abszurd jogalkotói elvárásnak kell a bírságolás elkerülése érdekében megfelelnie, nevezetesen jogértelmezési és jogalkalmazási hibák, és tévedések nélkül kellene az eljárásaikat lefolytatni, ami nyilvánvalóan teljesíthetetlen feltétel.

A Vht. 217/B. §-val a jogalkotó nemcsak a bíróságokhoz képest, hanem a közjegyzői, a közigazgatási és az ügyészségi eljárásokhoz képest is hátrányosan kezeli a végrehajtási eljárást, mivel ezen eljárások során okozott tévedések estén sincs arra lehetőség, hogy egy jogorvoslati eljárás keretében arra lehetne kötelezni a tévedett hatóságot, hogy illetményéből fizessen ki bizonyos százalékot.

Az előző felsorolásból külön, és hangsúlyozottan kiemelném a közjegyzőket.

A közjegyzők fontos alkotmányos szerepet töltenek be, ugyan úgy, mint a bírósági végrehajtók.

Jogállásukat a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. (Kjtv.) rendezi. Az AB 32/2002. (VII. 4.) AB határozatához dr. Erdei Árpád alkotmánybíró által fűzött különvélemény első pontja megállapítja: „A közjegyző tevékenységét munkavégzésre irányuló sajátos jogviszony keretében fejti ki. Ennek során állami felhatalmazás alapján díj- és költségtérítés ellenében a hozzá forduló feleknek jogi szolgáltatást nyújt, és az igazságszolgáltatással is szorosan összefüggő feladatot lát el. Működése során csak a törvényeknek van alávetve, tevékenységét a függetlenséget garantáló, alapvetően a Kjtv. által meghatározott keretekben végzi. A közhitelességgel felruházott és a Kjtv. által az igazságszolgáltatás részének tekintett közjegyzői szervezet tehát kiemelt jelentőségű jogszolgáltató tevékenység folytatására hivatott.” Az AB a 27/1999. (IX. 15.) AB határozatban megállapítja „Kjtv. értelmében a közjegyzők közhitelességgel felruházott személyek, akik a feleknek jogi szolgáltatást nyújtanak és eljárnak a hatáskörükbe utalt nemperes eljárásokban. A szabadfoglalkozású közjegyzői intézmény rendeltetésszerű működésében, a közjegyzők közjogi jellegű jogosítványainak megfelelő gyakorlásában az állam és a közösség egyaránt érdekelt. A közjegyzői intézmény működésének magas színvonala közérdek. A közjegyzői intézmény működésének színvonalát a jogalkotó közvetett módon, a díjszabásról, a közjegyzői állások számáról és székhelyéről, a szakmai előképzettségről szóló szabályok megalkotásával befolyásolja.” E két idézet jól példázza, hogy milyen alkotmányos funkciót hivatottak a közjegyzők ellátni, hasonlóan az önálló bírósági végrehajtókhoz, akik szintén az igazságszolgáltatással szorosan összefüggő feladatokat látnak el, és a működésük során csak a törvényeknek vannak alávetve.

A fenti alapvetésből következik, hogy a közjegyzők eljárásáért járó díjazás tekintetében, hasonló a szabályozás a végrehajtó munkadíjához, tekintve, hogy olyan külön díjazás illeti meg, amely rendeleti szinten szabályozott, ugyan úgy, ahogy a végrehajtó munkadíja. Továbbá, ahogy a végrehajtó, úgy a közjegyző is, az eljárásában érintett felek vagyoni helyzetét befolyásolhatja. Így részben hasonló jogi jellegű eljárás a közjegyzőé és a végrehajtóé.

Azonban a két jogalkalmazó közötti különbség, hogy bár a közjegyző tévedését szintén rendes jogorvoslat keretében bíróság bírálja felül, azonban nincs olyan jogszabályi előírás, amellyel ezen eljárás során a közjegyzővel szemben más vagyoni hátrányt lehetne alkalmazni.

Így a közjegyző eljárása miatt vagyoni hátrányt, külön peres eljárás keretében a Ptk. 349. §-a alapján lehet kiszabni, ha kártérítés iránt indítanak pert a közjegyzővel szemben.

Ezzel a jelenleg hatályos magyar jogrendszer, kizárólag a végrehajtók esetén teszi azt lehetővé, hogy ugyan azon, bíróság által tévesnek minősített intézkedés következtében, kétszeres anyagi joghátrányt szenvedjenek.

III. Összegezve az alkotmányjogi panasz okát és jogi alapját:

1. A Vht. 217/B. §-al a jogalkotó az igazságszolgáltatás többi résztvevője közül kiemelte az önálló bírósági végrehatódokat, és ezzel hátrányos helyzetbe hozta őket, és magát a bírósági végrehajtási eljárást, mint nemperes eljárást, a többi nemperes, továbbá a bírósági nemperes és peres eljárással és az abban résztvevő személyekkel szemben.

2. A bírósági végrehajtó részére jogorvoslati jogot nem biztosít az elsőfokú döntéssel ellentétes, a kifogásnak helyt adó másodfokú végzéssel szemben.

3. A bírósági végrehajtót tévedése vagy mulasztása esetén kétszer is anyagi felelősség terheli, és hátrányt szenved: egyrészt a munkadíj megvonásával, másrészt a Ptk. 349.§-a szerinti kártérítés alkalmazásával. A magyar jogrendszerben ez kizárólag a bírósági végrehajtóval szemben lehetséges, holott más szervek és személyek is rendelkeznek közhatalmi jogosítványokkal.

A Vht. 217/B. § tehát a jogalkalmazók és az igazságszolgáltatás egy csoportjára más, alkotmányosan nem indokolható hátrányos szabályokat állapít meg, amely súlyosan sérti az Alaptörvény megkülönböztetés tilalmára, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó rendelkezéseit.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszomnak szíveskedjen helyt adni.

Jogi képviselőm meghatalmazását, és az általam hivatkozott első-, és másodfokú bírósági végzéseket mellékelten csatolom.

2013. december 19.

Tisztelettel:

önálló bírósági végrehajtó

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG
TÁJÉKOZTATÓ IRODA 6.
ÜGYSZÁM
KEZDŐIRATON
ÉRKEZÉS MÓDJA: POSTÁN / E-MAILLEN /
GYŰJTŐLADÁSA / SZEMÉLYESEN / FAXON
ÉRK.: 2013 -12- 20
PÉLDÁNY: 15 FELZET
MELLÉKLET: 1 KÖZTÜK: B
ÜGYSZÁM
UTÓIRATON

Pesti Központi Kerületi Bíróság útján

B u d a p e s t

Markó utca 25.

1055

Magyarország Alkotmánybírósága

1535 Budapest, Pf.: 773.

alkotmányjogi panasz

[REDACTED]
panaszos részéről

Képv.: [REDACTED]

[REDACTED]
végrehajtást kérő

[REDACTED]
adós elleni végrehajtási ügyében

70
0101-2.Vh.3191/2013. számú
ügyben